

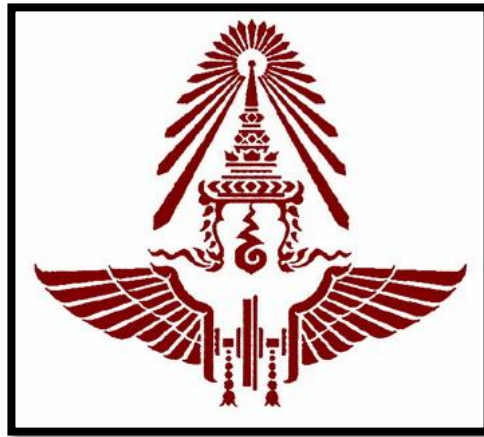
บทที่ 3

รายละเอียดการปฏิบัติงาน

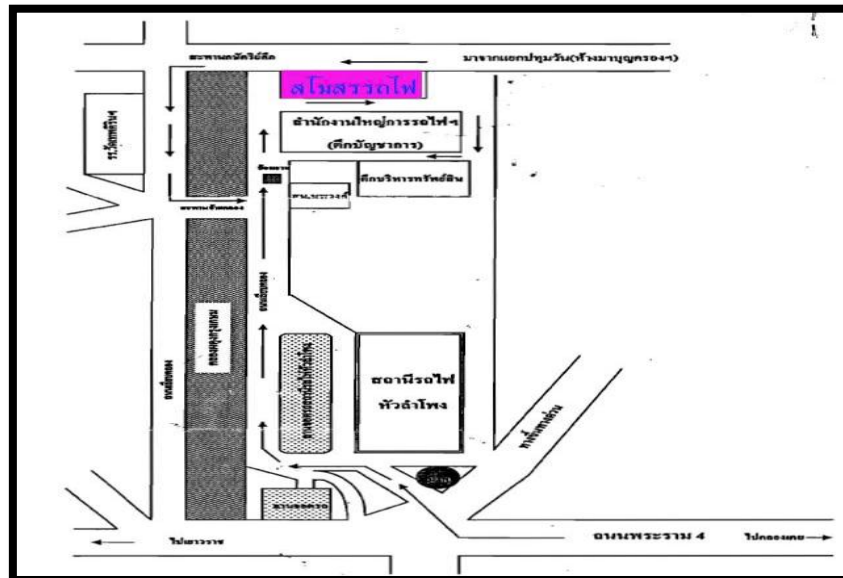
3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ

3.1.1 ชื่อของสถานประกอบการ : การรถไฟแห่งประเทศไทย

3.1.2 ที่ตั้งของสถานประกอบการ : เลขที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

รูปที่ 3.1 ตราสัญลักษณ์การรถไฟแห่งประเทศไทย

รูปที่ 3.2 แผนที่แสดงที่ตั้งของการรถไฟแห่งประเทศไทย

3.2 ลักษณะการประกอบการให้บริการหลักขององค์กร

การรถไฟแห่งประเทศไทย (ชื่อย่อ: รฟท. อังกฤษ: State Railway of Thailand ; SRT) เป็นรัฐวิสาหกิจในกระทรวงคมนาคม ทำหน้าที่ดูแลกิจการด้านรถไฟของประเทศไทย มีทางรถไฟอยู่ภายใต้ขอบเขตดำเนินการทั้งหมด 4,070 กิโลเมตร

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2433 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากรมรถไฟขึ้นเป็นครั้งแรกในสังกัดกระทรวงโยธาธิการ จากนั้นในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2439 พระองค์ได้เสด็จฯ ทรงเปิดการเดินทางรถไฟ สายกรุงเทพ-นครราชสีมา เส้นทางรถไฟสายแรกของประเทศสยาม กรมรถไฟจึงถือเอาวันที่ 26 มีนาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากิจการรถไฟจนถึงปัจจุบัน

รูปที่ 3.3 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

การดำเนินกิจการรถไฟในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ทรงให้ชาวต่างประเทศเป็นผู้ควบคุมการบริหารกิจการทั้งหมด กระทั่งปี พ.ศ. 2453 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร รักษาการตำแหน่งเจ้ากรมรถไฟสายเหนือ ในปี พ.ศ. 2460 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมกรมรถไฟสายเหนือกับสายใต้เข้าเป็นกรมเดียวกัน เรียกว่า "กรมรถไฟหลวง" และให้พระเจ้าอนึ่งยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมขุนกำแพงเพชรอัครโยธิน ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกรมรถไฟหลวง และทรงบุกเบิกพัฒนากิจการต่างๆ ของกรมรถไฟหลวง ขยายเส้นทางเดินรถไฟสายเหนือและสายใต้เข้า

ด้วยกัน สายตะวันออกเฉียงเหนือทรงสร้างทางรถไฟจากนครราชสีมาถึงอุบลราชธานี สายตะวันออกจากฉะเชิงเทราถึงอรัญประเทศ และในปี พ.ศ. 2471 พระองค์ยังได้ทรงสั่งซื้อรถจักรดีเซลจำนวน 2 คัน (หมายเลข 21 และ 22) จากประเทศสวิสเซอร์แลนด์ โดยมีกำลัง 180 แรงม้า เนื่องจากพระองค์ทรงเห็นว่า รถจักรไอน้ำลากจูงขบวนรถไม่สะดวก และไม่ประหยัด อีกทั้งรถไฟที่กระจายออกมาเป็นอันตรายต่อผู้โดยสาร และอาจทำให้เกิดไฟไหม้ไม่หมอนอีกด้วย ซึ่งรถจักรดีเซลทั้งสองคันดังกล่าว เป็นรถจักรดีเซลคันแรกในทวีปเอเชีย และถือว่าประเทศไทยนำรถจักรดีเซลเข้ามาใช้งานเป็นประเทศแรกในทวีปเอเชีย

รูปที่ 3.4 หัวรถจักรดีเซลรุ่นแรก

ในปี พ.ศ. 2471 ได้นำหัวรถจักรดีเซลรุ่นแรก ยี่ห้อ S.L.M. Winterthur รุ่น 21 - 22 จำนวน 2 คัน จากประเทศสวิสเซอร์แลนด์มาใช้งาน โดยใช้เป็นรถจักรลากจูงสับเปลี่ยนท่าขบวนรถไฟและลากจูงขบวนรถท่องเที่ยวขึ้นรอบ ๆ กรุงเทพฯ (ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียอาคเนย์ที่นำรถจักรดีเซลมาใช้งาน) และต่อมาในปี 2504 ได้เริ่มโครงการ Dieselization โดยทยอยจัดการรถจักรดีเซล มาใช้แทนรถจักรไอน้ำซึ่งใช้เวลา 14 ปี จึงแล้วเสร็จในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 กิจการรถไฟประสบภัยสงครามอย่างหนักทรัพย์สินทั้งทางอาคาร และรถจักรล้อเลื่อน ได้รับความเสียหายมากจำต้องเร่งบูรณะฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม โดยเร็วถ้าจะอาศัย เงินลงทุนจากงบประมาณของรัฐแหล่งเดียวจะไม่ทันการณ์ รัฐบาลจึงต้องขอกู้เงินจาก ธนาคารโลกมาสมทบในระหว่างการเจรจากู้เงินนั้นธนาคารโลกได้เสนอให้รัฐปรับปรุง องค์การของกรมรถไฟหลวงให้มีอิสระกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารกิจการในเชิงธุรกิจกรมรถไฟหลวง จึงเปลี่ยนฐานะมาเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปการ ภายใต้ชื่อว่า การรถไฟแห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1

กรกฎาคม พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา โดยดำเนินการอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.การรถไฟฯ ฉบับ พ.ศ. 2494 ซึ่งในหลักการรัฐกุมการแต่งตั้งและปลดผู้บริหาร คุมอัตราเงินเดือนพนักงาน คุมอัตราค่าโดยสาร และค่าระวาง คุมการปิดเปิดเส้นทางและการบริการ และคุมการลงทุนทั้งหมด แต่หากดำเนินงานขาดทุนรัฐจะชดเชยให้เท่าจำนวนที่ขาด

ปัจจุบันการรถไฟฯ มีระยะทางที่เปิดการเดินรถแล้ว รวมทั้งสิ้น 4,346 กิโลเมตร โดยเป็นทางคู่ช่วง กรุงเทพ - รังสิต ระยะทาง 31 กิโลเมตร และเป็นทางสามช่วง รังสิต - ชุมทางบ้านภาชี ระยะทาง 59 กิโลเมตร โดยมีเส้นทาง ดังนี้

ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ถึง (สถานีรถไฟอุบลราชธานี อำเภวารินชำราบ) จังหวัดอุบลราชธานี ระยะทาง 575 กิโลเมตร และ จังหวัดหนองคาย และต่อจากหนองคายไปยัง สถานีรถไฟท่าแร่ (สปป.ลาว) ระยะทาง 627.5 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายเหนือ ถึง สถานีรถไฟเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และ สถานีรถไฟ สวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ระยะทาง 751 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายใต้ เริ่มต้นจากสถานีกรุงเทพ ถึง (สถานีรถไฟสุโขทัย-ลพบุรี อำเภอสว่างแดนดิน) จังหวัดนครราชสีมา ระยะทาง 1,159 กิโลเมตร และ สถานีรถไฟป่าดงเบงชาร์ท จังหวัดสงขลา ระยะทาง 974 กิโลเมตร ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับทางรถไฟของประเทศมาเลเซีย ไปถึงยังประเทศสิงคโปร์ และ สถานีรถไฟกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระยะทาง 850 กิโลเมตร และ สถานีรถไฟนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทาง 816 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายตะวันออก ถึง จังหวัดสระแก้ว (สถานีรถไฟอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ) ระยะทาง 255 กิโลเมตร และจังหวัดระยอง ที่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด สถานีรถไฟมาบตาพุด ระยะทาง 200 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายตะวันตก จาก สถานีธนบุรี ถึง (อำเภอไทรโยค สถานีรถไฟน้ำตก) จังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง 194 กิโลเมตร และถึง สถานีรถไฟสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทาง 157 กิโลเมตร

ทางรถไฟสายแม่กลอง ช่วง สถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ - สถานีรถไฟมหาชัย ระยะทาง 31 กิโลเมตร และช่วง สถานีรถไฟบ้านแหลม - สถานีรถไฟแม่กลอง ระยะทาง 34 กิโลเมตร

และการรถไฟฯ ยังได้เปิดเดินเส้นทางรถไฟจำนวน 1 เส้นทาง ระยะทาง 28.6 กิโลเมตร โดยให้บริษัท รถไฟฟ้า รฟท. จำกัด (SRT Electrified Train Co., Ltd. หรือ SRTET) ซึ่งเป็นบริษัทลูกที่ก่อตั้งขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจาก Deutsche Bahn AG ประเทศเยอรมนี เป็นผู้ดำเนินการในการเดินรถ โดยเส้นทางดังกล่าวคือ รถไฟฟ้าเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

นอกจากนั้นยังมีการสร้างทางอีกหลายเส้นทาง อาทิ สถานีรถไฟชุมทางคลองสิบเก้า - สถานีรถไฟชุมทางบ้านภาชี - สถานีรถไฟชุมทางแก่งคอย - สถานีรถไฟศรีราชา - สถานีรถไฟแหลมฉบัง - สถานีรถไฟชุมทางเขาจิระจรรย์ - สถานีรถไฟมาบตาพุด และโครงการรถไฟฟ้ามหานคร

เส้นทางคือ รถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงอ่อน (ศาลายา - หัวหมาก) และรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงเข้ม(มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รังสิต - มหาชัย) หรือเรียกรวมๆ ได้ว่า โครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง)

นอกจากนี้ยังมีโครงการปรับปรุงรางที่สำคัญมากๆต่อการพัฒนารางคือ ขยายรางให้เป็นรางคู่เพื่อให้สามารถทำความเร็วได้มากขึ้นลดเวลาการเดินทาง จุโบกี้สินค้าได้มากขึ้น จุผู้โดยสารได้มาก และประหยัดพลังงานมากขึ้นเนื่องจาก การขนส่งที่ขบวนหนึ่ง สามารถจุคนสินค้าได้มากกว่าขบวนอื่น ซึ่งโครงการนี้จะเป็นการพัฒนาปรับปรุงการขนส่งทางรางให้มีประสิทธิภาพและดีขึ้นซึ่งปัจจุบันรางเดี่ยวไม่เหมาะที่จะขนส่งอีกต่อไป ซึ่งรางเดี่ยวจะเสียต้นทุนมาก โครงการสำคัญๆ ที่จะสร้าง คือ ชุมทางสระบุรีไปปากน้ำโพ 118 กม. นครปฐมไปหัวหิน 165 กม. มาบกะเบาไปชุมทางจิระ 132 กม. และ ชุมทางจิระไปขอนแก่น 185 กม. ประจวบคีรีขันธ์ไปชุมพร 167 กม. โครงการเฟสแรกรวม 767 กม.

ปรับปรุง 16-06-2551
 ตรวจสอบวันที่ 1351 ครั้ง [ทั้งหมด 2,893,708]
 เยี่ยมชมวันนี้ 583 [ทั้งหมด 1,272,388]

การรถไฟแห่งประเทศไทย		STATE RAILWAY OF THAILAND				
สถานีต้นทาง	กรุงเทพ	สถานีปลายทาง	อยุธยา			
ลำดับ	เลขขบวน	ประเภทรถ	กรุงเทพฯ ออก	อยุธยา ถึง	กำหนดเวลาเดินทาง	ราคา
1	303	ชานเมือง	04:20	05:48	ขบวน "303"	ตรวจสอบ
2	339	ชานเมือง	05:20	06:44	ขบวน "339"	ตรวจสอบ
3	21	ด่วนพิเศษ	05:45	06:58	ขบวน "21"	ตรวจสอบ
4	135	เร็ว	06:40	08:25	ขบวน "135"	ตรวจสอบ
5	111	เร็ว	07:00	08:35	ขบวน "111"	ตรวจสอบ
6	75	ด่วน	08:20	09:39	ขบวน "75"	ตรวจสอบ
7	9	ด่วนพิเศษ	08:30	09:42	ขบวน "9"	ตรวจสอบ
8	201	ธรรมดา	09:25	11:24	ขบวน "201"	ตรวจสอบ
9	71	ด่วน	10:05	11:24	ขบวน "71"	ตรวจสอบ
10	3	ด่วนพิเศษ	10:50	12:14	ขบวน "3"	ตรวจสอบ
11	209	ธรรมดา	11:20	13:04	ขบวน "209"	ตรวจสอบ

รูปที่ 3.5 ตัวอย่างตารางการเดินทาง

การรถไฟแห่งประเทศไทย A 6884 - 88327
 STATE RAILWAY OF THAILAND
ตั๋วโดยสารรถไฟ

ชานเมือง COMMUTER		ต้นทาง / ORIGIN ชท. ต่งชัน TALING CHAN JN.		ปลายทาง / DESTINATION บางซื่อ BANG SON		
ขบวน TRAIN	วันเดินทาง DEPARTURE DATE	เวลาออก DEP. TIME	เวลาถึง ARR. TIME	ชั้น - ประเภท CLASS - COACH TYPE	คันที่ - เลขที่นั่ง CAR - SEAT NO.	ราคาตั๋ว PRICE
9983	19ธ.ค.55	08:20	08:40	3 กชข.74		0

ผู้โดยสาร
01-01

รหัสตัว: 1530-354-00013-01/01 229710
 สถานะ: ทช.
 รหัสการออกตั๋ว: 19 ธ.ค. 55 07:54

* โปรดตรวจสอบรายการในตั๋วให้ถูกต้อง หากผิดพลาดให้แจ้งผู้ออกตั๋วทันที

2048-HR268-0310-PI/2
 SANGHAT CO., LTD. TEL. 0-2388-2942-1

รูปที่ 3.6 ตัวอย่างตั๋วรถไฟแห่งประเทศไทย